

ДЕНЬ УКРАЇНИ

ПОДІЯ

«Його твори повинні бути у науковому обігу»

Вийшла електронна версія книги «День і вічність Джеймса Мейса»

ВІШАНУВАТИ ПАМ'ЯТЬ ДЖЕЙМСА МЕЙСА ПРИЙШОВ І БОРИС ОЛІЙНИК. ПОРУЧ — НАТАЛІЯ ДЗЮБЕНКО-МЕЙС, ЛАРИСА ІВШИНА І МИКОЛА СОМ

ЧИСЛЕННА АУДИТОРІЯ ВИЯВИЛАСЯ ВДЯЧНОЮ — ЗАВДЯКИ ГОСТЯМ ЗАХОДУ, БІБЛІОТЕКАРЯМ, СПАДОК ДЖЕЙМСА МЕЙСА НЕ ЗАЛИШИТЬСЯ НЕПОМІЧЕНИМ

Учора у приміщенні Спільних письменників України відбулася подвійна акція — презентація електронної версії книги «День і вічність Джеймса Мейса», виданої невеликим тиражем спеціально до 18 лютого — 55-ї річниці з дня народження Мейса, а також вшанування пам'яті дослідника.

Ініціаторами акції стали київські бібліотеки, зокрема, Публічна бібліотека імені Лесі Українки. Власне, саме цій бібліотеці головний редактор газети «День» Лариса Івшина вручила перший екземпляр електронного видання. На заході були присутні численні гості, серед яких — письменники, науковці, журналісти, музиканти, а також дружина Джеймса Мейса — Наталія Дзюбенко-Мейс і навіть учні Педагогічного коледжу при Національному університеті імені Шевченка. Почесна роль ведучого дісталася поетові Миколі Сому.

Паперова версія книги «День і вічність Джеймса Мейса» вий-

шла у 2005 році і була видана коштом журналістів редакції газети «День». Тираж розійшовся, але жоден меценат (поки що) так і не виступив з ініціативою її перевидання. Тепер, аби книга була ще доступнішою для читача, вирішено було видати її електронний варіант, який розповсюджуватиметься, а також буде у продажу. Про це говорила головний редактор «Дня» Лариса Івшина, яка, виступаючи, подякувала ініціаторам вшанування, а також зазначила: «Людям потрібно більше знати про Джеймса, більше осмислити те, що він зробив для України і для усвідомлення українцями своєї історії ХХ століття... Джеймс був надзвичайним оптимістом, і коли він долав усі перешкоди, йому було страшенно боляче від того, що він бачив. Він був між двома пресами, з одного боку — його знання, яке тисло на нього, а з іншого — ті «тромби», якими зашлакований наш «організм» і які не дають змоги запустити «природний кровообіг». Одне з найбільших досягнень на сьогодні — це те, що

пам'ять про Голодомор підтримується самою владою. Але, на мій погляд, один раз на рік згадати і поставити свічку — це мало. За приклад тут нам має служити держава Ізраїль, яка змогла навколо своєї катастрофи консолідуватися. Мені часто доводиться чути думку про те, що українці мають іти, не оглядаючись, позитивістськи дивитися у минуле. Я думаю, що дуже справедливо було б розглядати нашу пам'ять про Голодомор як невід'ємну складову нашої історії, переживши, відчувши і осмисливши яку, ми можемо іти далі здоровою нацією. Інакше ми вкотре переступимо через трупи наших співвітчизників. Ми повинні говорити про те, що осмислена пам'ять дає новий набір висоти.»

Серед поважних гостей був присутній Борис Олійник, який, говорячи про постать «українця американського походження», як одного разу назвали Джеймса Мейса, сказав, що «він уже ввійшов не тільки у нашу духовну і суспільно-політичну атмосферу, а й у наші серця. Ця мужність,

самовідданість у відстоюванні прав народу, який нібито не є його рідним, заслуговує захоплення. Він — один із перших, хто підняв питання про Голодомор 1932—1933-го років».

Під час вшанування прозвучали улюблена пісня Джеймса Мейса на слова Тараса Шевченка «За байраком байрак» у виконанні Віталія Мороза, а також присвячена дослідникові поема дружини Наталії Дзюбенко-Мейс у виконанні заслуженого артиста України Бориса Лободи.

Згадуючи постать Джеймса Мейса і його вклад в усвідомлення українцями масштабу трагедії Голодомору — Геноциду, всесвітньовідомий майстер мікроремініації Микола Сядристий зазначив: «Уявіть собі, що японці сидять у своєму парламенті й сперечаються, чи кидати бомби на Хіросіму і Нагасакі, чи ні... Це тільки в нас таке може бути. У натовпу немає уяви про голод, вони не знають, що це таке. А повинні знати»...

Маша ТОМАК,
фото Руслана КАНЮКИ, «День»

ПРЯМА МОВА

Наталія ДЗЮБЕНКО-МЕЙС:

— Якби знав пан Цибенко і всі, хто виступають проти пам'ятника Джеймсу Мейсу, наскільки мені однаково, чи буде стояти той постамент, чи ні. Мені важливо, щоб обговорювалися твори Джеймса, його статті, щоб пробуджувалися молоді розуми. Наявність чи відсутність пам'ятників мене хвилює найменше. Мене дуже хвилює те, що у нас немає молодих науковців, які зуміють точно оцінити теорію геноцидознавства. Потрібні молоді безсторонні й незамулені голови, які би працювали над цією тематикою і розвивали її.

Сергій ГАЛЬЧЕНКО, текстолог та дослідник української літератури:

— Нам треба вчитися у Джеймса Мейса. Він підійшов до дослідження Голодомору як учений, який орієнтувався не тільки на українські джерела, а, очевидно, і на світові публікації. Тому його праця не потребує, на мою думку, ніякого додаткового коментування. Його треба читати, треба знати, ця інформація повинна бути у науковому обігу.

Микола СОМ, поет:

— Крім усього, викладаючи в університеті «Україна» й у сільській школі, я вважаю, що сьогодні обов'язково треба провести уроки Мейса, уроки наших і перемог, і поразок, подивитися у майбутнє очима Мейса. Це головне.